

Полінкевич Оксана Миколаївна
доктор економічних наук, доцент,
завідувач кафедри економіки, безпеки та
інноваційної діяльності підприємства,
Східноєвропейський національний університет
імені Лесі Українки,
kravomp@gmail.com

РЕАЛІЗАЦІЯ ПАРТНЕРСЬКИХ ВІДНОСИН ОСВІТНЬО-НАУКОВИХ УСТАНОВ ТА БІЗНЕСУ ЧЕРЕЗ НАУКОВО-ТЕХНОЛОГІЧНІ ПАРКИ

Розглянуто тенденції створення науково-технологічних парків в Україні та Польщі. Визначено основні пріоритети реалізації партнерських відносин освітньо-наукових установ та бізнесу через науково-технологічні парки.

Ключові слова: бізнес, освіта, партнерські відносини, науково-технологічні парки

Вступ. Сучасні підходи до управління визначають нові критерії, дотримання яких ідентифікує одиницю господарювання як суб'єкт успішний та конкурентоспроможний на світовому та вітчизняному ринку. Одним із таких критеріїв є використання інновацій у всіх сферах діяльності підприємства. Про доцільність впровадження інновацій на підприємствах засвідчують не лише численні дискусії серед науковців і практиків, але й серед державних установ і організацій. Не завжди окремі одиниці господарювання мають власні науково-дослідні центри, які можуть розробляти та проваджувати наукові помисли та ідеї. Це зумовлено значними витратами на утримання інновацій. Одним із способів вирішення проблеми є створення на базі науково-дослідних установ науково-технологічних парків, які б виконували функції генерування нових креативних ідей та їхньої комерціалізації.

Постановка проблеми. У розвитку «наукових парків» чітко простежуються два етапи: 60-ті роки, коли виникло більшість «наукових парків» на їх батьківщині – в США – і з'явилися зародкові їхні форми в західноєвропейських країнах – Великобританії, Франції, ФРН. У 80-ті роки почало формуватися друге покоління технопарків у США і Західній Європі, з'явилися технопарки і в країнах, де їх раніше не було (Японії та інших країнах Далекого Сходу), різноманіття «парків» поповнилося новими їхніми різновидами. На сьогодні сформувалися три моделі розвитку Наукового парку – американська (США, Великобританія), японська (Японія) та змішана (Франція, ФРН).

Результати дослідження. Науковий парк (науково-технологічний парк, технопарк) – це науково-виробничий комплекс, до якого входить дослідний центр і виробнича зона, що прилягає до нього, де на орендних чи інших умовах розташовані наукоємні фірми. Технопарки можуть значно відрізнятися за масштабністю, структурою та обсягом послуг, що надаються, мірою наукоємності, складом учасників. У зв'язку з ускладненням структури техно-парків виділяють такі основні їхні типи [2]:

а – «інкубатори» – інноваційний центр, інкубатор бізнесу, науковий готель тощо;

б – технологічні парки — науковий, промисловий, екологічний, конверсійний, інноваційний, бізнес-парк тощо; технополіси;

в – регіональні науково-технологічні парки. Ефективність технопарків багато в чому зумовлена тісними зв'язками з дослідними закладами.

Як правило, технопарки створюються в безпосередній близькості до великих університетських центрів. Створені в технопарках підприємства залучають для роботи над замовленнями наукових працівників університету, які, своєю чергою, отримують можливість впроваджувати в практику свої дослідження, надавати фірмам консультаційні послуги.

Перші українські технопарки функціонують понад 10 років, тоді як у Польщі більше 20 років. У табл. 1 розміщена порівняльна характеристика кількості технологічних парків.

Таблиця 1

Технологічний парки в Польщі та Україні [1–3]

Парк науковий в Польщі	Рік	Парк науковий в Україні
1	2	3
Познанський парк науково-технологічний (Poznański Park Naukowo-Technologiczny)	1995	
Краківський парк технологічний (Krakowski Park Technologiczny)		
Вроцлавський парк технологічний (Wrocławski Park Technologiczny) Парк науково-технологічний політехніки Кошалінської (Park Naukowo-Technologiczny Politechniki Koszalińskiej)	1998	
Щечинський парк науково-технологічний (Szczeciński Park Naukowo-Technologiczny)	2000	«Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона» (м. Київ) «Інститут монокристалів» (м. Харків)
Поморський парк науково-технологічний в Гдині (Pomorski Park Naukowo-Technologiczny w Gdyni) Опольський парк науково-технологічний (Opolski Park Naukowo-Technologiczny) 2001	2001	«Напівпровідникові технології і матеріали, оптоелектроніка та сенсорна техніка» (м. Київ) «Вуглемаш» (м. Донецьк)
	2002	«Інститут технічної теплофізики» (м. Київ) «Укрінфотех» (м. Київ)
Белхатовсько-Клещовський парк промислово-технологічний Belchatowsko-Kleszczowski Park Przemysłowo-Technologiczny) Бидгостський парк промислово-технологічний (Bydgoski Park Przemysłowo-Technologiczny) Парк науково-технологічний Технопарк в Лодзі (Park naukowo-technologiczny Technopark w Łodzi) Парк науково-технологічний Польща-Схід в Сувалках (Park Naukowo-Technologiczny Polska-Wschód w Suwałkach)	2003	«Київська політехніка» (м. Київ) «Інтелектуальні інформаційні технології» (м. Київ)
Технопарк Глівіце (Technopark Gliwice) Плоцький Парк промислово-технологічний (Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny)	2004	
Голеньовський парк промисловий (Goleniowski Park Przemysłowy) Торунський парк технологічний (Toruński Park Technologiczny) Парк промисловий і з надання послуг в Бельську-Бялій (Park Przemysłowy i Usługowy w Bielsku-Białej)	2005	
Nickel технологічний парк в Познані (Nickel Technology Park Poznań) Гданьський парк науково-технологічний (Gdański Park Naukowo-Technologiczny) Парк технологічний 3.0 3.0 MMC Brainville (Park Technologiczny 3.0 MMC Brainville)	2006	
Легніцький парк технологічний (Legnicki Park Technologiczny)	2007	«Агротехнопарк» (м. Київ) «Еко-Україна» (м. Донецьк) «Наукові і навчальні прилади» (м. Суми) «Текстиль» (м. Херсон) «Ресурси Донбасу» (м. Донецьк) «Український мікробіологічний центр синтезу та новітніх технологій» (УМБІЦЕНТ) (м. Одеса) «Яворів» (Львівська область)
Євро-Центр Парк науково-технологічний в Катовіцах (Euro-Centrum Park Naukowo-Technologiczny w Katowicach) Ягелонський парк і інкубатор Life Science (Jagielloński Park i Inkubator Life Science – Park LifeScience)	2008	«Машинобудівні технології» (м. Дніпропетровськ)

1	2	3
Парк технологічний в Кошаліне (Park Technologiczny w Koszalinie) Дольношльонзський парк технологічний «Т-Park» (Dolnośląski Park Technologiczny „T-Park”)	2009	
Інвестиційний парк Hajduki (Invest Park Hajduki) Любуські парк промислово-технологічний (Lubuski Park Przemysłowo-Technologiczny)	2010	
Сосновецький парк науково-технологічний (Sosnowiecki Park Naukowo-Technologiczny) Eureka технологічний парк в Донброве к Познаня (Eureka Technology Park w Dąbrowie k. Poznania) Дольношльонський парк інновацій і науки (Dolnośląski Park Innowacji i Nauki) Любельський парк науково-технологічний (Lubelski Park Naukowo-Technologiczny) Любуський парк промислово-технологічний (Lubuski Park Przemysłowo-Technologiczny) Регіональний парк науково-технологічний в Лодзі (Regionalny Park Naukowo-Technologiczny w Łodzi) Регіональний Стардартський парк високих технологій (Regionalny Stargardzki Park Wysokich Technologii) Підкарпатський парк науково-технологічний в Жешуві (Podkarpacki Park Naukowo-Technologiczny w Rzeszowie) Елблонський парк технологічний (Elbląski Park Technologiczny) Хімпарк технологічний в Бжегу Дольним (ChemiPark Technologiczny w Brzegu Dolnym) Келеський парк технологічний (Kielecki Park Technologiczny) Бялостоцький парк науково-технологічний (Białostocki Park Naukowo-Technologiczny) Лудзький реґуональний парк науково-технологічний «Технопарк Лудзь (Łódzki Regionalny Park Naukowo - Technologiczny «Technopark Łódź»	2012 і до сьогодні	

Висновки. За даними табл. 1 простежується тенденція, яка пов'язана із стрімким зростанням кількості науково-технологічних парків в Польщі починаючи з 2003 року. В Україні їхня кількість значно менша та припинений розвиток після 2007 року. До сьогодні в Україні відсутній нормативно-правовий акт, який розмежовує поняття науковий, науково-технологічний та промисловий парк. Налагодження партнерських відносин освітньо-наукових установ та бізнесу можливе через активізацію науково-технологічних парків, які будуть здійснювати ідеї фінансування найкращих інноваційних рішень окремих проблем суспільства, міститимуть сучасні лабораторії для проведення наукових досліджень, комерціалізуватимуть інновації та охоронятимуть інтелектуальні права винахідників.

Література

1. Мазур А.А. Технологічні парки України: цифри, факти, проблеми / А.А. Мазур, С.В. Пустовойт. – Наука та інновації. – 2013. – Т. 9. – № 3. – С. 59–72.
2. Петришин Г.П. Наукові парки: функціонально-технічні та територіально-просторові напрями розвитку [Електронний ресурс] / Г.П. Петришин, С.Б. Солан. – Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/21425/1/39-Petryshyn-239-247.pdf>.
3. Park technologiczny [Zasób elektroniczny]. – Dostęp: https://pl.wikipedia.org/wiki/Park_technologiczny.